

Á. P.

VÉGTELEN

PÁRATLAN OLDAL - LXIII. évfolyam, 14. szám, 2019. április 5.

Valahányszor a neten barangolva Schmidt Mária Látószög című blogjára tévedek, mindig eltűnődöm az oldal Ernest Renantól kölcsönzött szemforgató mottóján: „Senkinek sincs annyira igaza, hogy ellenfele teljességgel tévedne.” Az idézetet egyébként megcsonkították, vajon miért? A teljes mondat ugyanis így hangzik: „Tartsátok tiszteletben a többi ember véleményét, és higgyétek el, senkinek sincs annyira igaza, hogy ellenfele teljességgel tévedne” (Ernest Renan, Jézus élete, Európa Könyvkiadó, 1991, 287. o., Réz Pál fordítása).

Megdöbbsz, hogy a hazai közélet legagresszívabban vagdalkozó szereplője nem kevés képmutatással épp a szkeptikus Renantól keres mottót a blogjára. És hogy ő, aki semmibe se veszi politikai vagy szakmai ellenfeleit, pont ezt a mondatot választja cégérül. Sokat gondolkodtam ezen. Mígnem rájöttem, lehet, hogy Schmidt Mária ezt nem ellenfeleire vagy vitapartnereire érti, hanem mentségül önmagára. Talán azt akarja sugallni velem, nem mondhat politikai érdekből olyan falrengető butaságot, amiben szemernyi igazság ne volna.

Akárhogyan is, a mottóul választott Renan-idézet nekem a francia gondolkodó másik nagy mondását juttatja eszembe: „La bêtise humaine est la seule chose qui donne une idée de l’infini” (Ernest Renan, Dialogues et fragments philosophiques, Paris, Calmann-Lévy, 1876, 23. o.). Magyarul: „Csak az emberi ostobaság láttán kaphatunk fogalmat arról, hogy mi is lehet a végtelen...”